

Afasi – Hva nå?

Hva er afasi?

Afasi er en **språkforstyrrelse** som følge av **skade i hjernen**. Afasi kommer som oftest som følge av et hjerneslag, enten ved infarkt eller blødning. Man kan også få afasi av andre årsaker, som for eksempel traumatisk hodeskade.

Afasi kan innebære vansker med å

- snakke
- lese
- skrive
- forstå det som blir sagt

Vanligvis er alle disse fire språkmodalitetene rammet, men i ulik grad. Noen vil kun ha vansker med å finne de rette ordene, mens andre mister tale-, lese-, og skriveferdighetene fullstendig. Disse kan også ha store problemer med å forstå hva andre sier. Et fellestrekk for mange med afasi er følelsen av at **språket har «gått i stykker»**.

Noen typer afasi

Afasi kan grovt deles inn i to hovedtyper: flytende afasi og ikke-flytende afasi. Ved flytende afasi snakker man lett og bruker hele setninger, men ordene kan mangle innhold eller ha en annen betydning enn det som var ment. I tilfelle av ikke-flytende snakker man langsomt, bruker korte setninger eller bare enkelte ord.

Typisk er ordletingsvansker. **En person med afasi vet nøyaktig hva hen vil si, men strever med å sette ord på tankene sine.** Ofte forekommer feil som at ord blir byttet ut mot andre ord med nær betydning («eple» istedenfor «banan») eller noen av lydene blir feil slik at «eple» blir til «pepple».

Det er viktig å huske at afasi er en språkforstyrrelse. Personen med afasi har fortsatt sine erfaringer, kunnskaper og meninger. De har verdifulle innspill og har rett til å komme til orde.

Andre følger av hjerneskade

Hjerneskade **kan også medføre andre funksjonsnedsettelser**, for eksempel synsvansker og lammelser i armer og ben, vanligvis på høyre side. Hjernetretthet (fatigue) er vanlig, noe som øker behovet for søvn og hvile. Du kan også miste litt kontroll over følelsene dine. For eksempel kan du raskt begynne å gråte eller bryte ut i latter uten å helt vite hvorfor. Utfallene varierer både i omfang og alvorlighetsgrad.

- Afasi er en språkforstyrrelse som kommer av en skade i hjernen.
- Hjerneslag er ofte årsak til afasi.
- Afasi gir vansker med å uttrykke seg språklig og/eller forstå språk, både skriftlig og muntlig.
- Hjerneskade kan medføre andre problemer som synsvansker, lammelser, tretthet og mindre kontroll over følelser.

Hva er viktig nå?

Har afasien oppstått på grunn av et hjerneslag eller traumatisk hjerneskade er det viktig å vite at symptomene kan variere de første dagene og ukene. Ikke alle, men mange opplever at språket «kommer tilbake» og blir bedre i denne perioden. Etter hjerneskader er det ofte **nødvendig med rehabilitering** og som en person med afasi har du rett til oppfølging av logoped.

Logopeden kartlegger språkfunksjoner og kan starte tilpasset trening så tidlig som mulig. **Behandling bør starte tidlig og med høy grad av intensitet.** Forskning viser at prognosene er best under disse betingelsene:

- Du har rett til oppfølging av logoped.
- Det er best å få behandling raskt og hyppig.

**Gi
tid**

**«Den som ikke
kan prate, har
også noe å si»**

«Når språket
går i stykker»

Om LHL Hjerneslag og Afasi

LHL Hjerneslag og Afasi er en del av LHL, og Norges største brukerorganisasjon for personer med hjerneslag og afasi.

LHL jobber for mennesker med hjerte-, kar- og lungesykdom, allergi, hjerneslag, afasi og deres pårørende.

- LHL Hjerneslag og Afasi består av LHLs lokallag og interessegruppene LHL Hjerneslag Ung og LHL Hjerneslag Barn og Ungdom.
- Rådgivning på telefon med logoped og slagsykepleier.
- Likepersonslinje på telefon.
- Pasientombud (jurist) som gir råd og bistand.
- Informasjon på lhl-hjerneslag.no, i sosiale medier og gjennom temahefter o.l.
- Hjernehelsemagasinet SlagNytt & Afasiposten.
- Kurs og samlinger.
- Lokale møteplasser og aktiviteter, blant annet gjennom lokallag.
- Aktiv interessepolitisk aktør.
- Deltar i ulike forsknings- og utviklingsprosjekter.

LHL Hjerneslag og Afasi

Epost: hjerneslag@lhl.no

Nettside: lhl-hjerneslag.no

Besøksadresse, postadresse og telefonnummer: se lhl-hjerneslag.no

Har du behov for å snakke med noen?

Du kan søke råd hos våre likepersoner, tillitsvalgte og ansatte. Medlemmer kan få veiledning gjennom vår rådgivnings-tjeneste og oppfølging fra vårt pasientombud. LHL Hjerneslag og Afasi arrangerer konferanser og samlinger. Mange av LHLs lokallag har tilbud om møteplasser, samtalegrupper, temamøter og fysisk aktivitet.

Pårørende

Det krever mye å være den nærmeste. Det kan være godt å snakke med noen som har vært eller er i tilsvarende situasjon. LHL og LHL Hjerneslag og Afasi er også en organisasjon for pårørende med likepersoner, rådgivning og fellesskap i lokallagene.

Bli medlem?

Du finner mer informasjon om hjerneslag og afasi på nettsiden vår, i nyhetsbrev og i sosiale medier. Du kan også få tilsendt materiell i posten om du ønsker det.

Ønsker du å bli medlem i LHL Hjerneslag og Afasi (LHL), så kan du registrere deg på lhl.no eller ringe oss. Kontaktinformasjon finner du på vår nettside lhl-hjerneslag.no.

Les mer på
lhl-hjerneslag.no

